MITTEILUNGEN - WIADOMOŚCI

DER K. u. K. WARENVERKEHRSZENTRALE FÜR DAS ÖSTERREICHISCH-UNGARISCHE OKKUPATIONSGEBIET.

C. i K. ZARZĄDU OBROTU TOWAROWEGO DLA AUSTRYACKO-WĘGIERSKIEGO OBSZARU OKUPACYJNEGO.

Telegramme: Warenverkehrszentrale Krakau. Fernsprechnummer: 3582.

Erscheint zweimal monatlich als Beilage der Amtsblätter im Okkupationsgebiet.
Wychodzi dwa razy miesięcznie jako dodatek do Dzienników urzędowych obszaru okupacyjnego.

Telegramy: Zarząd obrotu towarowego Kraków. Telefon Nr. 3582.

Krakau 31. August 1917. | № 42-43. | Kraków 31. sierpnia 1917.

INHALT:

TREŚĆ:

Postwesen.

Ein Etappen-Postamt II. Klasse in Piaski, Kreis Lublin, wurde am 1. August 1917 für den Privat-Postverkehr eröffnet.

Sprawy pocztowe.

Etapowy urząd pocztowy II. klasy w Piaskach, powiecie lubelskim, otwarto dla prywatnego ruchu pocztowego z dniem 1. sierpnia 1917 r.

Eisenbahnwesen.

Zivilverkehr Zamość — Werbkowice. Vom 1. August 1917 wurde auf dieser Strecke auch der unbeschränkte Zivilpersonen-, Gepäck- und Güterverkehr zugelassen.

Güterverkehr - Eröffnung. Mit Gültigkeit vom 1. August 1917 werden die Stationen Biskupice, Bzice, Krupiec, Łopatki, Wólka Orłowska und Nowiny der k. u. k. Heeresbahn-Nord für den gesamten Güterverkehr eröffnet.

Kolejnictwo.

Ruch prywatny na linii Zamość—Werbkowice. Z dniem 1. sierpnia 1917 r. otwarto na tej linii także nieograniczony ruch osobowy, tobołkowy i towarowy.

Otwarcie ruchu towarowego. Z ważnośćią od 1. sierpnia 1917 r. otwarto dla całkowitego ruchu towarowego stacye Biskupice, Bzice, Krupiec, Łopatki, Wólka Orłowska i Nowiny — c. i k. wojskowej kolei północnej.

Zoll- und Tarifwesen.

Entscheidungen des F. M. in Zollsachen. Tonwaschmittel „Titan“ der Fma. Schicht ist zolltarifarisch unter die Gruppe der chemischen Hilfsstoffe und Produkte einzureihen. (F. M. Erl. vom 20. Mai 1917, Zl. 40.846.)

Abänderung von Tarifen. Zum Tarif für den Privat-Güter- und Privat-Tierverkehr auf den im deutschen Militärbetriebe befindlichen Eisenbahnen des östlichen Kriegsschauplatzes wird vom 1. August 1917 an für sämtliche Tarifklassen ein 10%iger Zuschlag zur Fracht für das besetzte Gebiet erhoben.

Sprawy cłowe i taryfowe.

Orzeczenie min. fin. w sprawach cłowych. Glinkowy środek do prania „Titan“ firmy Schicht należy w myśl taryfy cłowej do grupy chemicznych środków pomocniczych i produktów.

Zmiany taryf. Do taryfy prywatnego ruchu towarów i zwierząt na kolejach wschodniego terenu wojny, zostających pod zarządem wojskowym niemieckim pobiera się od 1. sierpnia 1917 r. przy wszystkich klasach taryfowych 10% dodatek frachtowy.

Nachfolgende Tarife wurden abgeändert respektive ergänzt: Eisenbahngütertarif vom 15. April 1917 für den direkten Güterverkehr der k. u. k Heeresbahn Nord mit Ungarn, im Tarif 13 (Zement) abgeändert. Eisenbahngütertarif vom 15. April 1917 für den direkten Güterverkehr der k. u. k. Heeresbahn Nord mit Ungarn, eingeführt Tarif 17 für Roheisen. Eisenbahngütertarif vom 15. März 1917 für den direkten Güterverkehr der k. u. k. Heeresbahn Nord mit Österreich, Tarife 2 (Verschiedene Artikel), 32 (Kaolin), 39 (Zink) und (Roheisen) ergänzt. Tarif für den Personen- und Gepäckverkehr der k. u. k. Heeresbahn vom 1. März 1916 bezw. Nachtrag II. vom 1. Jänner 1917 zu diesem Tarife, auf Seite 2 bezüglich Reisedokumente und auf Seite 48 bezüglich Station Tuczapy (anstatt Tyszowce) ergänzt.

Tarif für die Beförderung von Zivilgütern, lebenden Tieren und Leichen auf der Heeresbahn Nord vom 20. Dezember 1916, ergänzt wie folgt: Auf Seite 7 ist unter Punkt 6e) folgender neuer Absatz nachzutragen: „Für die Überlast oder die das Lademaß überschreitende Menge wird auf Unterwegsstationen eine lagergeldfreie Frist von sechs Tagen gewährleistet, die mit der auf die Absendung der Verfügungsaufforderung an die Versandstation folgenden Mitternacht beginnt. Nach Ablauf der sechstägigen Frist wird das im Nebengebührentarife festgesetzte Lagergeld erhoben.“ Auf Seite 8 ist vor dem Punkte 12 folgender Punkt 11a) nachzutragen: „11a) Wird die Annahme einer durch die Eisenbahn zu verladenden Sendung vom Absender dadurch verzögert, daß er nicht alle zum Frachtbrief gehörenden Güter binnen 24 Stunden aufliefert, oder daß er den wegen Unrichtigkeit oder Unvollständigkeit beanständeten Frachtbrief nicht binnen 24 Stunden nach Beginn der Auflieferung berichtigt übergibt oder bei Freivermerk die voraus zu zahlenden Frachtbeträge und Gebühren nicht innerhalb derselben Frist begleicht, so wird für das eingelagerte Gut das tarifmäßige Lagergeld erhoben.“

Zmiany w taryfach Następujące taryfy zostały zmienione względnie uzupełnione: Kolejową taryfę towarową z 15. kwietnia 1917 r. dla bezpośredniego ruchu towarowego c. i k. wojskowej kolei północnej z Węgrami, w taryfie 13 (cement) zmieniono. W kolejowej taryfie z 15. kwietnia 1917 dla bezpośredniego ruchu towarowego c. i k. kolei północnej z Węgrami wprowadzono taryfę 17. na surowiec żelaza. W kolejowej taryfie towarowej z 15. marca 1917 dla bezpośredniego ruchu towarowego c. i k. kolei północnej z Austryą uzupełniono taryfy: 2 (różne artykuły), 32. (glinka porcelanowa), 39 (cynk), i 41. (surowiec żelaza). — Taryfę dla ruchu osobowego i tobołkowego c. i k. wojskowej kolei północnej z 1. marca 1916, względnie dodatek II. z 1. stycznia 1917 r. do tej taryfy uzupełniono na str 2. odnośnie do dokumentów podróżnych a na str. 48. odnośnie do stacyi Tuczapy (zamiast Tyszowce).

Taryfę dla wysyłki towarów cywilnych, żywych zwierząt i trupów na c. i k. wojskowej kolei północnej z 22. grudnia 1916 r. uzupełniono w następujący sposób: Na str. 7. pod punktem 6e) należy dodać nowy ustęp: „Dla przewyżki ładunku albo ilości przekraczającej miarę ładunków udziela się na stacyach wśródstacyjnych wolnego od składowego czasokresu 6 dni, który rozpoczyna się o północy, następującej po wysłaniu do stacyi wysyłkowej wezwania do dyspozycyi. Po upływie tego czasokresu pobiera się składowe ustanowione w taryfie należytości ubocznych. Na str 8. należy przed punktem 12. dodać następujący nowy punkt 11a): 11a). Jeżeli nadawca spowoduje zwłokę w przyjęciu posyłki, którą załadować ma kolej, z tego powodu, że nie dostawi wszystkich listem przewozowym objętych towarów w przeciągu 24 godzin, albo że listu przewozowego nieprzyjętego z powodu zachodzącej w nim pomyłki lub niedokładności w przeciągu 24 godzin po rozpoczęciu dostawy nie sprostuje albo w razie zapisku „wolny“, nie wyrówna w tym samym czasie z góry płatnych kwot frachtowych i należytości, w takich razach pobiera się za wzięty na skład towar należne składowe.“

Mitteilungen aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen.

Techn. Schutzkomitee für Industrie und Gewerbe. Um der einheimischen Industrie und dem Gewerbe, die auch in Polen unter den Kriegsereignissen stark gelitten haben, raschest eine Förderung angedeihen zu lassen, wird ein technisches Schutzkomitee für Industrie und Gewerbe des österreichisch-ungarischen Okkupationsgebietes errichtet.

Die Aufgaben des Komitees bestehen in der Aufsicht über industrielle und gewerbliche, ausgenommen rein militärische Betriebe, in der Besorgung von Aufträgen der Militärverwaltung für sie, sowie in der Erleichterung ihrer Erzeugungsmöglichkeiten, der Sicherung ihrer Entwicklung und schliesslich in der Förderung der Handelsbeziehungen zwischen Polen und Österreich-Ungarn. - Das Generalgouvernement bezweckt mit der Bildung dieses Schutzkomitees, eine Institution ins Leben zu rufen, die im Sinne der Bestrebungen des Staatsrates im Verein mit der einheimischen Gesellschaft die Möglichkeiten bieten wird, für das künftige Gedeihen des polnischen Handels und Gewerbes die Grundlagen zu schaffen.

Wiadomości z c. i k. obszarów zajętych Polski.

Techniczny komitet ochrony przemysłu i rzemiosł. Aby jak najrychlej użyczyć poparcia swojskiemu przemysłowi i rzemiosłom, które i w Polsce mocno ucierpiały wskutek wypadków wojennych, tworzy się techniczny komitet dla ochrony przemysłu i rzemiosł. Zadanie komitetu polega na dozorze ruchu przemysłowego i rzemiosł, z wyjątkiem wojskowego, na załatwianiu zleceń zarządu wojskowego jakoteż na ułatwianiu możności produkcyi, zabezpieczeniu rozwoju a w końcu na poparciu stosunków handlowych między Polską a Austro Węgrami. Jenerał-Gubernatorstwo, tworząc ten komitet ochronny, ma na celu powołać do życia instytucyę, która w myśl dążeń Rady stanu w łączności ze swojskiem towarzystwem umożebni stworzenie podstaw do przyszłego rozwoju polskiego handlu i przemysłu.

Änderung der Bezeichnung für die k. u. k. Bezirksfinanzwachkommanden. Laut M. G. G. Erlass vom 20. Juli 1917 F. A. Nr. 139130/17 hat in Hinkunft die bisherige polnische Bezeichnung des k. u. k. Bezirksfinanzwachkommandos „Powiatowa Komenda c. i k. Straży skarbowej" die Bezeichnung „Okręgowa Komenda c. i k. Straży skarbowej" zu führen.

Verordnungsblatt der k. u. k. Militärverwaltung in Polen. XI. Stück vom 30. Juni 1917. Inhalt: 51. Verordnung, betreffend Beschlagnahme und Verkaufszwang von Rohgummi und Gummi jeder Art. — 52. Verordnung, betreffend Beschlagnahme, Anbots- und Verkaufszwang von Manufakturwaren aller Art. — 53. Verordnung, betreffend den Verkehr mit ausländischen Zahlungsmitteln und den Geldverkehr mit dem Auslande. — 54. Verordnung, betreffend die Errichtung einer Devisenstelle im österr.-ung. Verwaltungsgebiete in Polen. — 55. Verordnung, betreffend die Einbeziehung der Stadt Dąbrowa in den Geltungsbereich der Städteordnung für die Städte Kielce, Lublin, Piotrkow und Radom. — 56. Verordnung betreffend die Wahlordnung für die Stadt Dąbrowa. — 57. Verordnung, betreffend die Verwertung der Ernte. — 58. Verordnung, betreffend den Landwirtschaftsrat. — Nichtamtl. Teil: Kundmachung des k. u. k. Kriegsministeriums, betreffend die Einführung neuer Gepäckfrachtsätze für die Beförderung von Zeitungen in Ballen (Zeitungspaketen) als Expressgut bei Auflieferung zu Schnell- oder Personenzügen im österr.-ung. Personen- und Gepäckverkehre mit Stationen der k. u k. Heeresbahn Nord. — Kundmachung betreffend die Verlängerung der Funktionsdauer der Mitglieder der Direktion und des Aufsichtskomitees des städtischen Kreditvereines in Piotrkow. — Kundmachung betreffend ein allgemeines Einfuhrverbot. — Kundmachung betreffend das Verbot der Ein- und Durchfuhr von Zahlungsmitteln der Rubelwährung. — Schutzstelle für österr. Vermögen im feindlichen Ausland. — Unfall- und Haftpflichtversicherungs-Aktien-Gesellschaft „Kosmos" — Warschauer Gegenseitige Unfall-Versicherungs-Gesellschaft, Warschau.

XII. Stück, vom 30. Juli 1917. Inhalt: (59–65). 59. Verordnung, betreffend die Beschlagnahme von Getreide und Mahlprodrukten. — 60. Verordnung, betr. die Beschlagnahme von Heu. — 61. Verordnung, betr. die Versorgung der Bevölkerung mit Bedarfsgegenständen. — 62. Verordnung, betr. den Verkehr in Eisenmaterialien. — 63. Verordnung, betr. die Beschlagnahme und Abgabepflicht von Alteisen. — 64. Kundmachung, betr. das Format der Schleife zur Entrichtung der Verbrauchsabgabe für Zündhölzer. — 65. Kundmachung, wegen Berichtigung der Verordnung vom 14. Mai 1917, Nr. 44 V. Bl, betr. die Ersichtlichmachung der Preise im gewerblichen Verkehre.

Nichtamtlicher Teil: Kundmachung des k. u. k. Armeeoberkommandos über die Zulassung der polnischen Sprache im Briefpostverkehr zwischen dem M. G. G. Lublin und dem G. G. Warschau. Kundmachung, betr. die Unfallversicherung der Staatsangehörigen des Königreichs Polen in Ungarn. Kundmachung, Rückverlegung der Passvidierungsstelle nach Rozwadów. Kundmachung betr. die Einbeziehung der Station Przeworsk in den Tarif 22 (Holz) und Szczakowa in den Tarif 34 (Glas) des direkten Gütertarifes der

Zmiana dotychczasowej nazwy c. i k. Straży skarbowej. Wskutek reskryptu c. i k. Wojskowej Gubernii z dnia 20. czerwca 1917 F. A. Nr. 139130/17 zmienia się dotychczasowe oznaczenie w języku polskim „Powiatowa Komenda c. i k. straży skarbowej" na „Okręgową Komendę c. i k. straży skarbowej".

Dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce. Część XI. z dnia 30. czerwca 1917. Treść: Część urzędowa: 51. Rozporządzenie, dotyczące zajęcia i sprzedaży gumy surowej i gumy wszelkiego rodzaju. 52. Rozporządzenie, dotyczące zajęcia, przymusowego ofiarowania do sprzedaży i przymusu sprzedaży towarów tkackich wszelkiego rodzaju. 53. Rozporządzenie, dotyczące obrotu zagranicznymi środkami płatniczymi i obrotu pieniężnego ze zagranicą. 54. Rozporządzenie, dotyczące urządzenia biura dewiz w austr. węg. obszarze administracyjnym w Polsce. 55. Rozporządzenie, dotyczące zastosowania do miasta Dąbrowy ordynacyi miejskiej, wydanej dla miast: Kielc, Lublina, Piotrkowa i Radomia. 56. Rozporządzenie, dotyczące ordynacyi wyborczej dla miasta Dąbrowy. 57. Rozporządzenie, dotyczące zużytkowania zbiorów rolnych. 58. Rozporządzenie, dotyczące Krajowej Rady gospodarczej. Część nieurzędowa: Obwieszczenie c. i k. Ministerstwa wojny, dotyczące wprowadzenia nowych stawek za przewóz pakunków, a w szczególności za przewóz gazet w belach, (pakietów z gazetami), jako przesyłek pospiesznych przy nadawaniu do pociągów pospiesznych lub osobowych w austr.-węg. ruchu osobowym i pakunkowym ze stacyami c. i k. wojskowej kolei północnej. Obwieszczenie dotyczące przedłużenia czasokresu funkcyjnego członków Dyrekcyi i Komitetu nadzorczego miejskiego Towarzystwa Kredytowego w Piotrkowie. Obwieszczenie, dotyczące ogólnego zakazu przywozu. Obwieszczenie, dotyczące zakazu przywozu i przewozu środków płatniczych w walucie rublowej. Biuro dla ochrony majątków austryackich w krajach nieprzyjacielskich Wiedeń I., Stubenring 8. Akc. Towarzystwo Ubezpieczeń od wypadków i odpowiedzialności „Kosmos". Warszawskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków.

Część XII. z dnia 30 lipca 1917. Treść: (59–65). Część urzędowa: 59. Rozporządzenie, dotyczące zajęcia zboża i przetworów młynarskich. 60. Rozporządzenie, dotyczące zajęcia siana. — 61. Rozporządzenie, dotyczące zaopatrywania ludności w niezbędne artykuły. 62. Rozporządzenie, dotyczące obrotu towarami żelaznymi. — 63. Rozporządzenie, dotyczące zajęcia i obowiązku oddania starego żelaza. 64. Obwieszczenie, dotyczące formatu opaski, służącej do uiszczenia podatku konsumcyjnego od zapałek. 65. Obwieszczenie w sprawie sprostowania rozporządzenia z dnia 14-go maja 1914 r., Nr. 44. Dz. rozp., dotyczącego uwidoczniania cen w obrocie przemysłowym. **Część nieurzędowa:** Obwieszczenie c. i k. Naczelnej Komendy armii, dotyczące dopuszczenia języka polskiego w obrocie pocztowym Lubelskiego Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego z Jeneralnem Gubernatorstwem Warszawskiem: Obwieszczenie, dotyczące ubezpieczenia od wypadków poddanych Królestwa Polskiego na Węgrzech. — Obwieszczenie. Przeniesienie Urzędu paszportowego napowrót do Rozwadowa. — Obwieszczenie c. i k. Ministerstwa wojny, dotyczące włączenia stacyi Przeworsk do taryfy 22 (drzewo) i stacyi Szczakowa do taryfy 34. (szkło) bezpośredniej taryfy towarowej c. i k. wojskowej kolei północnej z dnia 15-go marca 1917 r. (Obrót z Austryą.)

k. u. k. Heeresbahn Nord vom 15. März 1917 (Verkehr mit Österreich). Kundmachung betr. die Berichtigung von Frachtsätzen im Tarif 13 (Zement) des direkten Eisenbahngütertarifes vom 15. April 1917 der k. u. k. Heeresbahn Nord (Verkehr mit Ungarn). Kundmachung wegen Hinausgabe neuer Banknoten zu 2 Kronen mit dem Datum vom 1. März 1917.

Obwieszczenie c. i k. Ministerstwa wojny, dotyczące zmian stawek przewozowych taryfy 13 (cement) bezpośredniej kolejowej taryfy towarowej z dnia 15-go kwietnia 1917 r., c. i k. wojskowej kolei północnej. (Obrót z Węgrami). Ogłoszenie, dotyczące wydania nowych banknotów po 2 korony z datą 1-go marca 1917 r.

Mitteilungen aus dem kais. deutschen Okkupationsgebiete in Polen.

Beschlagnahme der Kohle im Deutschen Generalgouvernement Warschau. Durch die am 1. Juli l. J. in Kraft getretene Verordnung des Generalgouverneurs wurden sämtliche im Bereiche des Generalgouvernements Warschau gewonnenen, sowie in das Generalgouvernement eingeführten Kohlen beschlagnahmt.

Feuerversicherungsgesellschaft „Wisła.“ Am 16. August 1917 fand in Warschau die erste ausserordentliche Generalversammlung der neugegründeten Feuerversicherungsgesellschaft „Wisła“ statt.

Verordnungsblatt für das Generalgouvernement Warschau. Nr. 83. vom 15. August 1917. enthält: 342 Verordnung, betr. Erhöhung der Zuschlagsgrundsteuer. 343. Verordnung betr. Aenderung des Gebührentarifs für den Post- und Telegraphenverkehr. 344. Bekanntmachung, betr. Erweiterung des Tätigkeitsbereichs des Postamts in Modlin. 345. Bekanntmachung, betr. die Landesgetreidestelle für das Generalgouvernement Warschau. 346. Zuckerordnung. 347. Ausführungsbestimmungen zur Zuckerordnung. 348. Verordnung über die Einfuhr von Zuckerwaren. 349. Ausführungsbestimmungen zur Verordnung über die Einfuhr von Zuckerwaren. 350. Verordnung über die Einfuhr von Salz.

Rechtsstellung der österreichischen und ungarischen Staatsangehörigen und der Angehörigen des österr.-ungar. Okkupationsgebietes vor den Gerichten des Generalgouvernements Warschau. In der Geltendmachung ihrer Rechte vor den Gerichten des Generalgouvernements Warschau sind die österreichischen u. ungarischen Staatsangehörigen sowie die bosnisch-herzegowinichen Landesangehörigen den deutschen Reichs u. die Angehörigen der in österreichisch-ungarischer Verwaltung befindlichen russischen Gebiete den Angehörigen des Generalgouvernements Warschau gleich zu behandeln.

Wiadomości z niemieckich obszarów zajętych Polski.

Zajęcie węgla w niemieckim Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskiem. Dnia 1. lipca b. r. urosło w moc prawa rozporządzenie Jenerał-Gubernatorstwa, mocą którego zajęto wszelki węgiel produkowany w obrębie Jenerał-Gubernatorstwa warszawskiego, jakoteż tam przywieziony.

Towarzystwo ubezpieczenia ogniowego „Wisła“. Dnia 16. sierpnia 1917 r. odbyło się w Warszawie pierwsze nadzwyczajne walne zgromadzenie nowo założonego Towarzystwa ubezpieczenia ogniowego „Wisła.“

Dziennik rozporządzeń dla Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego. Nr. 83. z dnia 15. sierpnia 1917. Treść numeru: 342. Rozporządzenie dotyczące podwyższenia dodatkowego podatku gruntowego. 343. Rozporządzenie dotyczące zmiany taryfy opłat komunikacyi pocztowej i telegraficznej. 344. Obwieszczenie dotyczące rozszerzenia działalności urzędu pocztowego w Modlinie. 345. Obwieszczenie dotyczące Krajowego Wydziału Zbożowego dla Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego. 346. Ustawa o cukrze. 347. Przepisy wykonawcze dotyczące cukru. 348. Rozporządzenie dotyczące przywozu wyrobów z cukru. 349. Przepisy wykonawcze do rozporządzenia o przywozie wyrobów z cukru. 350. Rozporządzenie dotyczące przywozu soli.

Stanowisko prawne poddanych austryackich, węgierskich i osób przynależnych do okupacyi austr.-węg. przed sądami w Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskiem. W dochodzeniu swoich praw przed sądami w Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskiem poddani austryacy i węgierscy, jakoteż osoby bośniacko-hercegowińskiej przynależności krajowej winni być uważani na równi z poddanymi niemieckimi, a osoby przynależne do obszaru rosyjskiego, będącego pod okupacyą austryacko-węgierską — na równi z osobami przynależnemi do Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego.

Allgemeines.

Die Zementindustrie in Polen. Polen besitzt eine nicht unbedeutende Zementindustrie. Ihre Produktion vor dem Kriege wies ständig steigende Ziffern auf. So wurden im Jahre 1913 2,6 Mill. Fass gegenüber 1,65 Mill. im Jahre 1912 gewonnen. Die voraussichtliche Ausbeute für 1914 war auf 3,45 Mill. Fass geschätzt, die für 1915 sogar auf 4,65 Mill. Die Zementindustrie Polens war vor dem Kriege zu einem Syndikat mit dem Sitz in Warschau zusammengeschlossen. Das Absatzgebiet der polnischen Fabriken lag vor dem Kriege nur zu einem Drittel der Produktion im Weichsel-

Sprawy ogólne.

Przemysł cementowy w Polsce. Polska posiada dość znaczny przemysł cementowy. Jego produkcya przed wojną ciągle wzrastała. I tak wyprodukowano w roku 1913 2,6 milionów beczek wobec 1,65 milionów w roku 1912. Przypuszczalna produkcya na rok 1914 oceniona była na 3.45 mil., a na rok 1915 nawet na 4.65 mil. Przemysł cementowy w Polsce przed wojną zawiązał się w syndykat z siedzibą w Warszawie. Przed wojną tylko 1/3 częsc produkcyi fabryk polskich zbywano w dorzeczu Wisły, a 2/3 części wywożono do właściwej Rosyi. Są widoki, że przemysł cementowy w Polsce

gebiet, zwei Drittel wurden nach dem eigentlichen Russland abgesetzt. Es bietet sich der Zementindustrie in Polen die Aussicht, allmählich wieder bessere Geschäfte zu machen. Daß speziell nach dem Kriege für die polnische Zementindustrie wieder gute Zeiten kommen werden, gilt in Fachkreisen als sicher. Die Bautätigkeit dürfte dann einen bedeutenden Aufschwung nehmen.

Die Zündholzindustrie im Königreich Polen. Im ganzen Königreich Polen waren vor dem Kriege nur 3 Zündholzfabriken, in Czenstochau, Tomaszów und Siedlce. Diese 3 Fabriken produzierten zirka 80.000 Pud jährlich, die Einfuhr an diesem Artikel betrug 193.000 Pud, die Ausfuhr 400 Pud, sodaß der tatsächliche jährliche Verbrauch ungefähr 273.000 Pud = 45.000 q beträgt. Die Einfuhr erfolgte ausschließlich aus Rußland. (H. M.)

Polnische Montanindustrie. Zu den größten Montangesellschaften Polens gehört die Aktiengesellschaft Starachowicer Bergwerke in Starachowice. Die Gesellschaft befindet sich zurzeit unter Zwangsverwaltung. Der Betrieb ist vor einiger Zeit wieder eröffnet worden, und zwar wird ein Hochofen unter Feuer gehalten. Das Werk hat nahezu zwei Jahre stillgelegen; es mangelte an Material, besonders an Kohle und Koks. In Erwartung einer Änderung der Lage wurde das Personal nicht entlassen, sondern mit dem Absatz des aus früheren Jahren zurückgebliebenen Eisenvorrates beschäftigt. Ein Drittel dieses Vorrates wurde zu guten Preisen verkauft.

Die Gesellschaft ist jetzt daran, die durch den Krieg verursachten Schäden, soweit sich das ermöglichen läßt wieder ausbessern zu lassen. Diese Schäden sind sehr bedeutend, sowohl in den Werken als auch in den Forsten der Gesellschaft, wo heftige Kämpfe stattgefunden haben. Die Entschädigungsansprüche wurden durch Vermittlung des Vereines der polnischen Industriellen in Lublin, sowie der Hauptschätzungskommission für Bodenschäden in Radom bei den zuständigen Behörden geltend gemacht (J. K.)

Die polnische Industrie. Im Königreich Polen sind seit einiger Zeit wieder verschiedene Industrie-Unternehmungen, die durch den Krieg lahmgelegt worden waren, eröffnet worden. Seitens der deutschen Behörden werden die Bestrebungen zum Zwecke der Wiederbelebung der polnischen Industrie fortgesetzt nach Möglichkeit gefördert; wo es an Arbeitern fehlt, werden sie seitens der Zentralstellen überwiesen. Während ein Teil der polnischen Arbeiter bei der deutschen Industrie Beschäftigung gefunden hat, ist die Mehrzahl in Polen verblieben und steht zur Verfügung der dortigen industriellen Unternehmungen, die zum Teil schon Tausenden von ihnen wieder Beschäftigung geboten hat. Wegen Rohstoffmangel müssen viele polnische Industriezweige allerdings während des Krieges geschlossen bleiben. Späterhin werden sich aber die industriellen Verhältnisse in Polen aller Voraussicht nach verhältnismäßig befriedigend entwickeln können. Über Mangel an Arbeitskräften wird man sich in Polen nicht derart zu beklagen haben, wie in den kriegführenden Ländern. Zwar wird im ersten Jahre nach dem Kriege die Industrie des Königreiches Polens wahrscheinlich noch im Rückstande bleiben und ein Drittel, höchstens die Hälfte der früheren Produktion erzielen können. Aber es werden sicher auch neue Industrie-Unternehmungen in Polen entstehen, wie das nach der zu erhoffenden Hebung des wirtschaftlichen Lebens allgemein angenommen wird, und die nicht mehr zeitgemäßen Betriebe werden verschwinden. Überhaupt werden die mit der Neugestaltung der zukünftigen Dinge verbundenen Zollver-

stopniowo rozwinie się pomyślniej, co w kołach fachowców uważają za pewnik. Wówczas też czynność budowlana znacznie się rozwinie.

Przemysł zapałkowy w Króletswie Polskiem. W całem Królestwie Polskiem były przed wojną tylko 3 fabryki zapałek: w Częstochowie, Tomaszowie i Siedlcach. Fabryki te produkowały około 80.000 pudów rocznie, przywóz tego artykułu wynosił 193.000 pudów, a wywóz 400 pudów tak, że faktyczne zapotrzebowanie roczne wynosiło około 273.000 pudów czyli 45.000 q. Przywóz odbywał się wyłącznie z Rosyi.

Polski przemysł górniczy. Do największych towarzystw górniczych w Polsce należy Towarzystwo akcyjne starachowieckich kopalń w Starachowicach. Towarzystwo zostaje obecnie pod zarządem przymusowym. Ruch przed niejakim czasem otwarto, a mianowicie jeden wielki piec. Zakład leżał odłogiem blisko dwa lata, brak był materyału, szczególnie węgla i koksu. W oczekiwaniu zmiany położenia, personalu nie odprawiono, a zatrudniano go zbytem pozostałego z lat poprzednich zapasu żelaza. Trzecią część zapasu sprzedano po dobrych cenach. Towarzystwo przystępuje teraz, o ile to w danych stosunkach jest możliwe, do naprawy szkód, wojną spowodowanych. Szkody te są bardzo poważne, tak w samych zakładach jakoteż w lasach towarzystwa, gdzie się odbywały gwałtowne walki. Pretensye o odszkodowanie zgłoszono u właściwych władz za pośrednictwem polskich przemysłowców w Lublinie, jakoteż głównej komisyi szacunkowej dla szkód gruntowych w Radomiu.

Przemysł Polski. W Królestwie Polskiem uruchomiono od pewnego czasu różne przedsiębiorstwa przemysłowe, które wskutek wojny nie były w ruchu. Niemieckie władze wedle możności popierają bez przerwy dążenia do ponownego ożywienia polskiego przemysłu, tam atoli gdzie brak robotników dostarczają ich centrale. Podczas gdy część polskich robotników znalazła zajęcie w przemyśle niemieckim, większość ich pozostała w Polsce i jest do dyspozycyi tamtejszych przedsiębiorstw przemysłowych, które tysiącom już nastręczyło ponowne zatrudnienie. Dla braku surowca wiele gałęzi polskiego przemysłu leży wprawdzie odłogiem w czasie wojny, później atoli stosunki przemysłowe w Polsce jak przewidywać można, rozwiną się stosunkowo pomyślnie. Na brak sił roboczych nie będzie się można tak bardzo uskarżać, jak w krajach wojnę prowadzących. Wprawdzie w pierwszych latach po wojnie przemysł Królestwa Polskiego pozostanie prawdopodobnie w tyle i tylko 1/3 część a najwyżej połowa dawniejszej produkcyi da się osiągnąć, z pewnością jednak powstaną w Polsce nowe przedsiębiorstwa przemysłowe, jak ogólnie sądzą ze spodziewanego podniesienia życia gospodarczego, a nie będące już na czasie fabryki znikną. Wogóle spowodują połączone ze zmianą dotychczasowego stanu rzeczy stosunki cłowe, przekształcenie przemysłu. W każdym razie przemysł w Polsce potrzebować będzie dłuższego czasu, by wżył się w nowe po wojnie stworzone stosunki. Narazie zwraca się od-

hältnisse Industrie-Umstellungen bedingen. Jedenfalls wird die Industrie Polens längere Zeit brauchen,um sich in die neuen, nach dem Kriege geschaffenen Verhältnisse hineinzufinden. Zurzeit wendet man der Wiederbelebung der Braunkohlen-Industrie die entsprechende Aufmerksamkeit zu. Im Kreise Petrikau sind 6 Braunkohlengruben, auch befinden sich nach der posenschen Grenze zu verschiedene Braunkohlengebiete, ebenso sind bei Warschau und Lodz schon früher Braunkohlenflötze erbohrt worden. Die Braunkohlen-Industrie Polens, die bisher immer nur in kleinerem Umfange betrieben werden konnte, wird voraussichtlich allmählich eine größere Ausdehnung erfahren, was auch von der Brikettfabrikation gilt, die bisher wenig ins Gewicht fiel. (J. K.)

Organisation des polnischen Finanzwesens. Der Universitätsprofessor Dr. Michalski in Lemberg, der gleichzeitig Chefdirektor der Lemberger Landesbank ist, wird die Finanzen Polens materiell und formell organisieren. Ihm werden die besten Fachkräfte aller drei Teilungsgebiete beistehen. Als Beginn der Organisation wird der Anfang September bezeichnet.

Obligatorische Versicherung von Zuckersendungen. Die Zuckerzentrale hat sämtlichen Zuckerfabriken und Raffinerien bekanntgegeben, daß sie infolge des Ueberhandnehmens von Beraubungen und Diebstählen bei Zuckersendungen sich im Einvernehmen mit dem k. k. Volksernährungsamte veranlaßt sieht, eine obligatorische Versicherung gegen allfällige auf dem Transport entstehende Schäden in geschlossenen Waggons bei dem Assekuranzverein anzuordnen, wobei über Ermächtigung des Volksernährungsamtes der bei der jeweiligen Expedition aufgelegte Prämienbetrag vom Verkäufer zu tragen ist. Der Assekuranzbetrag wird sonach dem Empfänger in der Faktura in Rechnung gestellt werden. Die bereits bestehenden Versicherungsvorschriften für Expedition in offenen Waggons bleiben durch diese neue Versicherungsbestimmung unberührt.

Die wirtschaftliche Bedeutung der eroberten Teile Ostgaliziens. Bei dem ständigen Vorrücken der siegreichen Truppen ist Ostgalizien befreit und die fruchtbarsten Teile des Landes sind wieder in österreichischem Besitz. Die jetzt wiedereroberten Gebiete sind fruchtbarstes Ackerland. Namentlich der südliche Teil Podoliens ist äusserst fruchtbar. Er ist reich an üppigen Feldern von Weizen, der hier infolge des guten Humusbodens sehr gut gedeiht. Die massgebendsten Bodenprodukte dieses Gebietes sind Weizen, Roggen, Gerste, Hafer, Hülsenfrüchte, Kartoffeln, Kleeheu und Grummet. Von Wichtigkeit sind auch die mit der Landwirtschaft zusammenhängenden Industrien, unter diesen namentlich die Bierbrauereien u. Rübenzuckerfabriken. Bedeutend ist auch die Viehzucht. Eine hohe Ziffer erreichte der Absatz von Molkereiprodukten. Die galizischen Geflügel- und Eierverwertungs-Genossenschaften haben gleichfalls ihre Einkäufe zum großen Teile in Ostgalizien besorgt. In den südlichen Teilen Ostgaliziens, namentlich den Gebieten am Rande der östlichen Karpathen, überragt die Forstproduktion die übrigen Wirtschaftszweige. Mit der fortschreitenden Industrialisierung Galiziens hat die früher sehr primitiv betriebene galizische Holzindustrie einen bedeutenden Aufschwung genommen. Von den Bodenprodukten sind unter anderm die Salzlager von Kałusz und Delatyn und die Kalisalzlager von Kałusz zu nennen. Im Bezirke von Stanislau gibt es auch Eisenerze, ausserdem

powiednią uwagę na ożywienie producyi węgla brunatnego. W powiecie piotrkowskim jest 6kopalń węgla brunatnego, są też za granicą poznańską różne obszary, w których się ten węgiel znajduje, a tak samo obok Warszawy i Łodzi dowiecono się pokładów węglowych. Przemysł drzewiakowy w Polsce, w małych dotąd rozmiarach uprawiany, stopniowo rozwinie się znaczniej, tożsamo fabrykacya brykietów, której dotychczas mało poświęcano uwagi.

Organizacya polskiej skarbowości. Profesor wszechnicy lwowskiej Dr. Michalski, będący równocześnie naczelnym dyrektorem Banku krajowego we Lwowie, zorganizuje finanse polskie pod względem materyalnym i formalnym. Dodani mu będą do pomocy najlepsi fachowcy wszystkich trzech obszarów dzielnicowych. Organizacya rozpocząć się ma z początkiem września.

Obowiązkowe ubezpieczenie wysyłek cukru. Centrala cukru oznajmiła wszystkim fabrykom i rafineryom cukru, że z powodu wzmagania się rabunków i kradzieży przy posyłkach cukru, w porozumieniu się z urzędem dla wyżywienia ludności zarządza obowiązkowe ubezpieczenie w towarzystwach asekuracyjnych wszelkich przy transporcie powstających szkód w zamkniętych wagonach, przyczem z upoważnienia tego urzędu wymierzoną przy każdorazowej ekspedycyi premię ponosić ma sprzedający. Kwotę ubezpieczenia, wstawi się zatem odbiorcy w rachunek fakturowy. Istniejących już przepisów co do ubezpieczenia wysyłek w otwartych wagonach niniejsze postanowienie nie zmienia.

Gospodarcze znaczenie zdobytych części Galicyi wschodniej. Zwycięski pochód wojsk uwolnił wschodnią Galicyę, a najbardziej urodzajne części kraju znowu są w ręku austryackim. Zdobyte obecnie ponownie obszary stanowią najżyźniejszą ziemię orną. Mianowicie południowa część Podola jest nadzwyczaj urodzajna. Bogata jest w bujne pola pszenicy, która udaje się tutaj bardzo dobrze z powodu obfitosci czarnoziemu. Do najważniejszych płodów ziemnych na tym obszarze należy pszenica, żyto, jęczmień, owies owoce strączkowe, kartofle, koniczyna i potraw. Ważny też jest zostający w związku z gospodarstwem przemysł, a w tem mianowicie browary, gorzelnie i fabryki cukru burakowego. Także chów bydła jest znaczny. Odbyt produktów mleczarskich dosięga wysokiej cyfry. Galicyjskie stowarzyszenia zużytkowania drobiu i jaj czyniły również swe zakupy w znacznej częsci w Galicyi wschodniej. W południowych częściach wschodnej Galicyi, mianowicie na obszarach leżących na skraju wschodnich Karpat, produkcya leśna przewyższa wszelkie inne gałęzie gospodarstwa. W miarę postępu uprzemysłowienia Galicyi przemysł drzewny, przedtem bardzo prymitywny, doszedł do znacznego rozwoju. Z produktów ziemnych należy wymienić pokłady soli w Kałuszu i Delatynie i pokłady soli potasowych w Kałuszu.

ist diese Gegend auch noch reich an Braunkohlenlagern. (Wirtschaftsztg. Zentralmächte.)

Die Erdölproduktion Galiziens. Im Juli d. J. hat die Erdölproduktion von Boryslaw-Tustanowice zusammen 6317 Zisternen betragen. Hievon entfielen auf Tustanowice 3513 Zisternen, auf Boryslaw 2299 und auf Mrasnica 505 Zisternen. Gegen den Monat Juni d. J. hat die Erdölproduktion um rund 152 Zisternen zugenommen, und zwar entfällt die Mehrförderung auf das Boryslawer Revier.

Die Petroleumlieferungen nach Deutschland. Bei den nächsten Abschlüssen von Petroleumlieferungen nach Deutschland dürfte eine Einschränkung der Exporte zur Durchführung gelangen. Bis jetzt wurde monatlich 1100 Waggons Petroleum nach Deutschland verfrachtet, während nach dem neuen Vertrag rund 240 Waggons zur Versendung gelangen dürften. Der Minderbezug an österreich. Petroleum wird für den deuschen Markt dadurch ausgeglichen, daß aus Rumänien größere Mengen Rohöl und Petroleum nach Deutschland gebracht werden. Die rumänische Rohölausbeute stellt sich gegenwärtig auf 200 Waggons täglich. Sie nimmt an Stärke zu und dadurch können vermehrte Mengen Petroleum nach Deutschland abgegeben werden. Auch die nächsten Abschlüsse in Heizöl für deutsche Rechnung dürften eine Verminderung der bisherigen Menge beinhalten. Ungeachtet der eingeschränkten Lieferungen von Petroleum nach Deutschland wird aber für den inländischen Konsum auch im heurigen Winter bedeutend weniger Petroleum zur Verfügung stehen als zu Friedenszeiten, und es wird sich die Notwendigkeit ergeben, im Verbrauch sehr sparsam vorzugehen.

Die Ernteaussichten in Spätfrüchten. Der Witterungsverlauf entspricht den Wünschen der Landwirtschaft. Die trockene Hitze des Frühsommers hat den Körnerfrüchten zu einer raschen Vollreife verholfen, den Ertrag gesteigert und Qualität verbessert. Die Versorgung des Konsums mit neuem Mehl aus heimischem, ungarischem und zum Teil auch aus rumänischem neuen Produkt ist schon im Zuge. Weniger zufriedenstellend als der Ertrag in Brotstoffen ist die Fechsung in Körnerfrüchten ausgefallen, die auch Futterzwecken dienen. Gerste kam infolge des zeitlichen Eintritts der Hitze nicht gut vorwärts und blieb in ihrem Ergebnis zurück. Besser erholt hat sich Hafer, der noch einen mittleren Durchschnittsertrag liefert. Die erste Heuernte und der erste Kleeschnitt befriedigten und wird eine Futtermittelknappheit in der neuen Kampagne nicht befürchtet. Mehr als sonst wurde in den abgeernteten Feldern Zwischenfrucht gebaut, und die Spätfrüchte, die maßgebend für den Ausfall der Futtermittelproduktion sind, lassen einen größeren Ertrag gewärtigen. In Mais steht durchwegs ein guter Mittelertrag in Aussicht, der sich in wichtigen produktionsgebieten stellenweise zu einem Rekordergebnis erhöht. Die Knollen der Spätkartoffeln entwickeln sich prächtig, die Qualitäten sind vortrefflich. Man rechnet auf einen guten Mittelertrag. Dem Rübenanbau ist eine etwas größere Fläche als im Vorjahre gewidmet worden. Die Pflanzen zeigen jetzt ein gesundes, kräftiges Aussehen. Der weitere Witterungsverlauf ist nur für die Bildung des Zuckergehaltes, nicht mehr für die Entwicklung der Rüben selbst von Bedeutung. Das Gesamtbild, dass der Ernteausfall bietet, ist demnach ein recht zufriedenstellendes. Die Versorgung erscheint gesichert.

W powiecie stanisławowskim znachodzą się rudy żelaza, prócz tego obfituje okolica ta w węgiel brunatny.

„Gaz gosp. mocarstw centralnych."

Produkcya oleju skalnego w Galicyi. Produkcyata wynosiła w Borysławiu i Tustanowicach w miesiącu lipcu b. r. razem 6317 cystern. Z tego przypada na Tustanowice 3513, Borysław 2199, a na Mrażnicę (obok Borysławia) 505 cystern. W porównaniu z miesiącem czerwcem b. r. wzrosła produkcya oleju skalnego o okrągło 152 cystern. Wzrost ten przypada na rewir borysławski.

Dostawy nafty do Niemiec. Przy najbliższych umowach o dostawę nafty do Niemiec przeprowadzone będzie niezawodnie ograniczenie eksportów. Dotąd załadowywano do Niemiec miesięcznie 1100 wagonów nafty, podczas gdy w myśl nowej umowy wysyłka zdaje się — wynosić będzie okrągło 240 wagonów. Różnica w dostawie nafty austryackiej dla targu niemieckiego wyrównaną będzie w ten sposób, że do Niemiec wysyłać się będzie większą ilość oleju skalnego i nafty z Rumunii. Exploatacya rumuńskiego oleju skalnego wynosi obecnie 200 wagonów dziennie wzrasta ciągle i wskutek tego można wysyłać do Niemiec znaczniejszą ilość. Mimo zredukowania dostawy nafty do Niemiec będzie dla potrzeb krajowych w tegorocznej zimie znacznie mniej nafty do dyspozycyi niż w czasie pokoju i z tej przyczyny konieczną będzie znaczna oszczędność w konsumcyi.

Widoki żniwa płodów jesiennych. Przebieg pogody odpowiada życzeniom gospodarstwa rolnego. Suche ciepło wczesnego lata przyczyniło się do szybkiego dojrzenia zboża, powiększenia wydatności i poprawy jakości. Jest już w toku zaopatrzenie ludności nową mąką swojską, węgierską a po części rumuńską. Mniej pomyślny niż zbiór zboża chlebowego jest zbiór ziarna służącego także za paszę. Jęczmień z powodu wczesnych upałów nie rozwinął się dobrze i nie był dość wydatny. Znacznie poprawił się owies, którego wydatność przeciętna jest dobra. Pierwszy pokos siana i koniczyny był zadowalniający, i niema obawy o skąpość paszy w tej kampanii. Na zżętych polach uprawiono więcej niż zwykle międzypłodów, a płody późne decydujące o wyniku produkcyi paszy dadzą niezawodnie znaczniejszy zbiór. Co do kukurudzy są bez wyjątku widoki zbioru średniego, ktory na ważnych obszarach produkcyi urasta miejscami do rekordowego wyniku. Bulwy poźnych kartofli rozwijają się wspaniale, jakość jest doskonała. Liczą na dobry zbiór średni. Buraki uprawiono na nieco większej powierzchni niż w roku zeszłym. Rośliny wyglądają obecnie zdrowo i silnie. Dalszy przebieg aury ważny jest tylko dla tworzenia się zawartości cukru a nie dla rozwoju samych buraków. Ogólny obraz jak przedstawia wynik zbiorów, jest wcale zadowalający Zaopatrzenie jest zapewnione.

Scharfer Rückgang der Ententedevisen. Die Züricher Wechselkurse notieren:

	Parität	1. Juni	1. Juli	1. Aug.	7. Aug.
Paris in Zürich	100	88.20	84.20	78.50	76.50
Italien „	100	71.50	67¼	62.50	60.25
London „	25.22	24.—	23·05	21·53	21.20
New-York „	5.18	5.04	4·83	4·50	4.47

Hier fällt vor allem die außerordentliche Entwertung des französischen Franken innerhalb weniger Tage auf. Das Disagio ist von 11.80% zu Anfang Juni bis 20% am 13. Juli gestiegen, um nunmehr 23.50% zu betragen, trotzdem doch der Entente laufende Miliardenkredite der amerikanischen Freunde zur Verfügung stehen. Auch den Italienern haben die großen New-Yorker Kredite nur recht mangelhaft geholfen; auch sie haben ein Disagio von rund 40% zu buchen. Das unerhörteste aber ist, dass das noli me tangere des Pfund Sterling in der kleinen Schweiz mit Fr. 21.20 rund 16% unter Parität steht — vom Rubel ganz zu schweigen, der heute in der Schweiz den Wert von etwa 97 Centimes hat.

Aus Bulgariens Wirtschaftsleben. Die Ernteberichte lauten, dass das diesjährige Ernteergebnis wesentlich besser ist, als im Vorjahre. Folgender detaillierter Ueberblick über die bulgarische Ernte dürfte dem richtigen Bild entsprechen. Die Gesamternte, ohne Unterschied der Getreideart, steht rund 20% besser als im Vorjahre. Ihrer Verteilung nach liegt sie am günstigsten im Zentrum Nordbulgariens und im Nordosten und Südwesten der Donauebene, sowie in einigen Gebieten Südbulgariens. In Mazedonien lässt sich ein Vergleich mit dem Vorjahr nicht ziehen, da vielerorts erst heuer zum erstenmal bestellt wurde. Die Ergebnisse lauten jedoch durchaus günstig. Der Mais hat sich in Pomoravia wie in Westmazedonien und dem Marizatal rasch erholt. Der Reisanbau ist vielerorts verspätet gekommen. Sein Stand wird nach Berichten aus Toter-Passadschik, dem Zentrum der Reiskultur, als gut bezeichnet, doch ist, um Ernteaussichten heute schon zu geben, die Zeit noch zu früh. Linsen und Erbsen stehen über der durschnittlichen Qualität wie Quantität. Ebenso werden Bohnen, die im Vorjahre schlechte Ernte ergaben, einen prima Ertrag liefern. Kartoffeln werden weit mehr gebaut als im Vorjahre und stehen hoch im Kraut. Die Zuckerrübe hat ihr Verbreitungsgebiet hauptsächlich in Nordbulgarien. Zum Teil ist sie ausgezeichnet gediehen (im Norden), im Süden litt sie unter der Trockenheit, doch dürfte das Gesamtergebnis dem Vorjahre ganz entsprechen. Der Zuckerbedarf Bulgariens konnte ja noch nie vom Lande selbst gedeckt werden. Hirse steht überall gut, besser als in vielen Vorjahren. Hanf wird noch immer wenig angebaut, soweit Nachrichten vorliegen steht er im Morawagebiet gut. In Südwestbulgarien dagegen ist er schwächlich geraten. Noch geringer ist die Anbaufläche des Leins. Winterraps wurde bereits vor einem Monat geschnitten. Mit der Qualität sind die Leute sehr zufrieden. Am besten ist er in der Umgebung von Warna und Sewlijewo gediehen. Sesam wurde heuer wenig angebaut. Der Anbau von Industrie- und Ölpflanzen ist in diesem Jahre zurückgegangen. Anis wurde weniger gebaut; die Aussichten lauten nur aus einigen Dörfern Südbulgariens gut. Das Tiweschgebiet hat unter der Trockenheit stark gelitten, was auch auf die Baumwolle

Silny spadek dewiz ententy. Kursa wekslowe w Zurychu notują:

	Równowartość	1. czerwca	1. lipca	1. sierpnia	7. sierpnia
Paryż w Zurychu	100	88.20	84.20	78 50	76.50
Włochy „	100	71.50	67.¼	62.50	60.25
Londyn „	25.22	24.—	23.05	21.53	21.20
Nowy Jork „	5.18	5.04	4.83	4.50	4.47

Wpada tu w oczy przedewszystkiem nadzwyczajne zdeprecyonowanie francuskiego franka w przeciągu kilku dni. Dysażyo wzrosło z 11.80% na początku czerwca do 20% 13. lipca, a obecnie wynosi 23.50%, mimo, że ententa ma do dyspozycyi bieżące kredyty miliardowe amerykańskich przyjaciół. Także Włochom niewiele pomogły wielkie kredyty nowojorskie, i one mają dysażyo do 40%. Niesłychanem jest, że noli me tangere funta szterl. w malutkiej Szwajcaryi stoi 21.20 fr. czyli 16% niżej równowartości, nie mówiąc już wcale o rublu, który w Szwajcaryi ma wartość 97 centymów.

Z życia gospodarczego Bułgaryi. Sprawozdania o żniwach tegorocznych opiewają o wiele korzystniej niż w roku zeszłym. Następujący szczegółowy przegląd zbiorów bułgarskich da trafny obraz. Całość żniw bez różnicy gatunków zboża, jest okrągło o 20% lepsza niż w zeszłym roku. Podług ich rozdziału najpomyślniejsze są w centrum Bułgaryi północnej, na północnym wschodzie i południowym zachodzie doliny Dunaju, oraz w niektórych częściach Bułgaryi południowej. W Macedonii nie można porównywać zbiorów z rokiem minionym, gdyż w wielu miejscach zajęto się uprawą w roku bieżącym po raz pierwszy. Kukurydza w Pomorawii, zachodniej Macedonii i w dolinie Maricy poprawiła się szybko. Uprawa ryżu spóźniła się w wielu miejscach. Stan jej, wedle sprawozdań z Martwego Pasadżyka, będącego środowskiem uprawy ryżu, jest dobry, mówić jednakże już obecnie o widokach zbiorów, byłoby przedwcześnie. Stan soczewicy i grochu jest tak co do ilości, jakoteż co do jakości więcej niż przeciętny. Tak samo bób, który w zeszłym roku nie dopisał, każe się spodziewać pierwszorzędnego zbioru. Kartofli posadzono znacznie więcej niż tamtego roku; mają one wysoką nać. Buraki cukrowe najbardziej są rozprzestrzenione w północnej Bułgaryi. Po części (na północy) udały się znakomicie, na południu ucierpiały wskutek posuchy, ogólny jednak wynik odpowiadać będzie rokowi zeszłemu. Zapotrzebowania cukru w Bułgaryi kraj sam jeszcze nigdy nie pokrył. Jagła stoi wszędzie dobrze, lepiej niż w latach poprzednich. Konopi ciągle jeszcze się zamało uprawia; o ile wiadomo stan ich w dolinie Morawy jest dobry, natomiast w południowo zachodniej Bułgaryi jest dość słaby. Jeszcze mniej uprawiono lnu. Rzepak zimowy ścięto jeszcze w zeszłym miesiącu Jakość jest zadowalniająca i najlepiej udał się w okolicy Warny i Sewiljeva. Lnu Matki Bożej mało w tym roku posiano. Uprawa roślin przemysłowych i zawierających olej zeszczuplała. Anyżu mniej uprawiono; w niektórych tylko wsiach Bułgaryi południowej widoki są dobre. Dorzecze Tyweszu ucierpiało mocno wskutek posuchy, co także oddziałało na

Rückwirkungen hatte. Jedoch ist der Stand der Baumwolle im Wardar- und Strumatal so vorzüglich, dass der lokale Misserfolg gar nicht ins Gewicht fällt. In Mazedonien ist der Mohnsamen sowie die Mohnkapseln schon längst gesammelt. Das Ergebnis ist gut. Der mazedonische Mohnkapselsaft eignet sich besonders zur Morphiumbereitung. Mit dem Tabakschnitt wurde vor zwei Wochen begonnen. Er hat sich rasch entwickelt, weil die Regenfälle zur rechten Zeit einsetzten. Das Ergebnis lässt sich noch nicht überblicken, doch darf man gute Hoffnung darauf setzen. Alles in allem ist die Ernte Bulgariens um vieles besser geraten als im Vorjahre. Selbst bei der Berechnung, dass ein nicht geringer Prozentsatz infolge der schwierigen Bergung, bei Mangel an Zugtieren und Arbeitskräften, verloren geht, dass ferner die ungenügenden Lagerräume viel verderben lassen — was alljährlich der Fall war — so werden dennoch die Ziffern die Zahlen des Vorjahres übertreffen. „Wirtschaftszeitung der Zentralmächte.“

bawełnę atoli stan bawełny w dolinie Wardaru i Strumy tak jest doskonały, że lokalny ubytek wcale nie wchodzi w rachubę. W Macedonii dawno już zebrano nasienie i skorupy maku. Wynik jest dobry. Sok ze skorup maku macedońskiego nadaje się szczególnie do produkcyi morfiny. Zbiór tytoniu rozpoczęto przed dwoma tygodniami, tytoń rozwinął się szybko, gdyż deszcze pojawiły się w sam czas. Wynik nie daje się jeszcze ocenić, nadzieje jednak są dobre. Na ogół zbiory w Bułgaryi udały się o wiele lepiej niż w roku minionym. Licząc się nawet z tem, że niemały procent zatraca się z powodu trudności w przechowaniu, braku zwierząt pociągowych i sił roboczych oraz, że dla niedostateczności składów dużo się psuje, — co się zresztą dzieje corocznie, cyfry tegoroczne będą korzystniejsze. (Gaz. gosp. mocarstw centralnych).

Firmeneinsicht.

Oesterreichische und ungarische Firmen können bei der k. u. k. Warenverkehrszentrale in die Liste der im k. u. k. Okkupationsgebiete Polens befindlichen Firmen Einsicht nehmen.

Wgląd do spisu firm.

Firmy austryackie i węgierskie mogą wglądać do znajdującego się w c. i k. Zarządzie obrotu towarowego spisu firm istniejących w c. k. obszarach zajętych Królestwa Polskiego.

Alle Gesuche um Ausfuhr-Bewilligungen und Zertifikate sind mit K 2·60 (Stempelmarken des MGG.) zu stempeln.

Wszelkie podania o zezwolenie na wywóz i certyfikaty należy zaopatrzyć stemplami W. Jen. Gub. za K 2·60.

Adressen:

K. u. k. Warenverkehrszentrale Krakau, Długa, Telephon 3582. Empfangstunden 9½—12½ vorm. ausgenommen Sonn- und Feiertage.

K. u. k Auskunftstelle Krakau, Hauptring 19, Telephon 3538.

K. u. k. Auskunftstelle Lublin, Gubernatorska 3, Telephon 85.

K. u. k. Auskunftstelle Radom, Lubelska 73, Telephon durch Anruf.

K. u. k. Auskunftstelle Lemberg, Akademicka 17, Telephon 442.

Gemeinsame Expositur der k. u. k. Warenverkehrszentralen Wien, I., Stubenring 10 (Gebäude des Handels- und Gewerbekammer), Telephon Nr. 12526.

Gemeinsame Expositur der k. u. k. Warenverkehrszentralen Budapest V., Dorottya, u. 9 Telephon 7—62.

Adresy:

C. i k. Zarząd obrotu towarowego Kraków, ul. Długa 1, Telefon 3582. godziny urzędowe od godz. 9½—12½ przedpoł., z wyjątkiem niedziel i świąt.

C i k. Urząd wywiadowczy Kraków, Rynek główny 19, Telefon Nr. 3538.

C. i k. Urząd wywiadowczy Lublin, ul. Gubernatorska 3, Telefon 85.

C. i k. Urząd wywiadowczy Lwów, ul. Akademicka 17, Telefon 442.

C i. k. Urząd wywiadowczy Radom, ul. Lubelska 73, Telefon za zgłoszeniem.

Wspólna expozytura c. i k. Zarządów obrotu towarowego Wiedeń 1. Stubenring 10 (Gmach Izby handlowej i przemysłowej). Nr. telefonu 12526.

Wspólna expozytura c. i k. Zarządów obrotu towarowego Budapeszt V. Dorottya u. 9. Nr. telefonu 7—62.

Nichtverlängerung der Ausfuhrbewilligungen. Zertifikate zur Ausfuhr der Waren aus der Monarchie nach dem k. u. k. Okkupationsgebiet in Polen können über die bewilligte Zeit prinzipiell nicht verlängert werden.

Nieprzedłużanie zezwoleń na wywóz. Certyfikaty na wywóz towarów z Monarchii do obszarów zajętych Polski nie mogą być zasadniczo przedłużane ponad udzielony czasokres.

RUDOLF BÄCHER RAUDNITZ

Buchdruckerei JULIUS KITTL in Mähr.-Ostrau.